

تا جیاوازی هه بیت یه کسانی دیزه به ده خونه ده کری

سالار بابه شیخ

نهک هه تایبەتکردنی لایپرەیک بۆ ئافرهەت لە لایپری رۆژنامە و گۆفارەکاندا کاریکى ناپەوايە، بەلکو بۇونى رېکخراوی تایبەت بە زىشىش، ئىيانەکردنی كەسايەتى ژە.

دهيان كېشەئى كۆمەلایپەتىمان ھەيە كە رۆژانە رووبەپۈومان دەبىتەوە، سەدان دىياردەئى نەگریس و دابونەريتى سواد و چەكەرە هېنناومان ھەيە كە رۆژانە دەست دەنیتە بىنەقاقامان و ئىمەش جەڭ لە سەرسۈرمان و سەركەرنە سەر سەرىنى خۆزگەكان، ھىچمان پىناكتى.

ھېزى گۆران بۆتە خەوتىكى وەھمى و كەس نايىززىتەوە، رەوتى گەشەساندن و پېشکەوتن و پېكگەيىشتىن بە لارىدا دەبرى، سەدان كېشەئى چارەسەرنەكراومان ھەيە و كەس ئاپەتكى لىياداتەوە، تەنەا ھەندىيەك روخسارى كلىشەبىي و رازاوهمان ھەلبىزداردۇوە كە رۆژانە خۆمانى پىددە خەلەتىيەن.

لە بىرى خوين، ئافرهەت دەدەين و داواي مافى ئافرهەتىش دەكەين! چاوجىزىكى واى لېكىردووين، بە چوار و پېنج ژىيەشىوە نەوهەستىن، قەيرە كوب و كىرەنى بەسالاچوو گوب و تىنى ژيانىيان فەوتاوه و ئىمە لە گۈنى گادا نۇوستۇوين. ئەوهى نازانىن چىيە ستراتىيىشى و پلان و بەرناھەي كورت و درېزماوهى! كەچى بە (نىيەر مى) مانەوە ھەندىيەكمان لەو گەلەمەندىن كە لە لایپرەي بلاؤكراوهەكاندا، بەشى ژنان زۇر كەمە و لایپرەي تايىبەتىيان نىيە، ئەمەش واتاي ئەوه دەبەخشى كە ھەر لە جىيدا لە پېپەر و پىوانەكاشى نىخ و بەھاى مەروقىيەتىيەدا تووشى ھەل بۇونى، چونكە پىشىنەن دەلەن "شىر لە لانك ھاتە دەرچى مىچ نىيەر"، ئەمەش لە تاقىكارى دەرچووە و بە تايىبەتى لە كۆمەلگەي كوردىدا سەلمىندرارە. زۇر باوک چەند مندالىيان بە سەر دايىكىدا بە جىي ھېشتىووە و لە پىنناوى خەباتى رىزگارخوازى نەتەوەكەياندا نەيانتوانىيە باوكايهەتى بکەن و زۇر دايىكىش تەنانەت بە دروومان و كارى مالان مندالەكانى لەپەرپە جومايرىدا پەرورەد كردووە، ھەر ئە و ژنانەى كوردىستان لە رۆژانى خەبات و چەرمەسەرى و كلۇيىيەكانى ژىرەستى و دېنەيىيەكانى داگىرکەرانى كوردىستاندا، دووچار چەسۋاونەتەوە، جارىك وەك ژن و جارىكىش وەك كورد، كە چى ئىمە حىسابى بۆ ناكەين و زۇر جارىش بەرامبەريان زمانشىر و قەلس و توپەرين.

ئەگەر مەرۇۋەك مەرۇۋەھەلبىسەنگىندرى، ئەگەر تواناكانى مەعنەسى مەرۇۋ بېتە پېپەر، ئەگەر جیاوازى نەكىرى و بە ھەممۇ لايەك ھەولى چارەسەركردنى كېشەكان بىرى، ئەگەر چوار بەيەك نەكىرى و پاساوى بى بىنەما بۆ جیاوازىيەكان نەكىرى و ئەگەر يەكسانى پې بېتىتى ماناي و شەكە تەعېر و پراكتىزە بىرى، ئەو كات دەر دەكەوى كە ژن و پىباو، كوب و كچ، شانبەشانى يەكتەر توانان بە سەر بەرددە بازەكانى رېڭەي بەختە وەريدا بېپەتنەوە و بىسىلەمىنەن كە وەك يەك و ھاوشان و شان بە شانى يەكتەر تواناي ئەوهەيان ھەيە كە ھەوران و نشىۋەكانى رېڭەي بەختە وەرى كۆمەلگە بېپەن.

ئەز پىيموايە لە جىياتى ئەوهى بۆ رۆژى جىيەنلى ژن رىپەسمى تايىبەتى بىگىن و تەنەا رۆزىك لە سالىك، شىوهن بۆ مافەكانى ژنان بىرى، كۆمەلگەي جىيەنلى بە ژن و پىياويمە كار بۆ ئەوه بکەن كە يەكسانى و دەرفەتى وەك يەك بۆ ھەممۇ مەرۇۋىك بېھەخسىن و ھەولىدەن يەكسانى و ھاوسانى لە مافەكاندا بچەسپىئىن، ئەوكات بۇونى رېكخراوی تايىبەت بە ژن يان پىباو ھېچ مانايەكى نامىنىت، قاوهخانەي مەچكۆي ھەولىرىش ژنانى رۆشنىيەر دەتوانى سەردانى بکەن و لە پەرلەمانى كوردىستانىش ژمارەي ژنان زىتەر دەبىت. بىريا ئەو خەونە يەكسانىخوازانەيە لە قەوارەي راستەقىتەي خۆيىدا دەھاتە دى، ئەكەت رۆژنامەي تايىبەت بە ژن و حزىنى تايىبەت بە پىباو نەدەما و دەكرا دل بەھو خۆش بىرى كە "ژن نىيەھى كۆمەلە". بەلام پەرلەمانى كام ولات نىيە بە نىيە ئەندامەكانى پېكھاتووە لە ژن و پىباون؟!